

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:		Dr. HEGEDŰS LORÁNT. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRONOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piacz-utca 49. szám.
Helyben: Egy hóra . . . 2 kor. Egy hóra . . . 1 kor. 50 fill. Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .	Vidéken:		

A közgazdasági egyetem

Debrecen, június 14.

Most folynak a kultuszminiszteriumban a tanácskozások egy közgazdasági egyetem fölállítására iránt. A megbeszélésekben Magyarország legelőkelőbb gazdasági szakemberei.

A megbeszélés tárgya a közgazdasági egyetem volt. Most, amikor egymásután két új egyetemet állítanak fel az országban s amikor további egyetemokről, vagy egyetemmel való fejlesztésekről is sok szó esik, akkor ez a kérdés nem időszerűtlen.

Szükséges a sok tudakos, lateiner pályára nevelő egyetem mellett egy olyan főiskola is, amely gyakorlati pályára nevel, sőt amely a gyakorlati pályára való menést mintegy a diploma erejével sokkal biztosabbá teszi ebben a diplomaéhes hazában.

De viszont éppen itt van a legnagyobb hiba, a kérdés legnagyobb nehézsége. Az új egyetem célja az, hogy egy gyakorlati pályára az elméleti kiképzés tulajdonképpen egyáltalában nem tudja majd megállni a helyét a gyakorlatban. Aki a gazdasági pályán akarja végigcsinálni azt a tanulmányi menetet, amelyet a lateiner pálya megkíván, tudniillik a négy elemi, nyolc gimnáziumot és az egyetemi éveket, az ugyan megfogja szerezni magának a közgazdasági pályán a legmagassabb képzettséget, de azokkal az emberekkel szemben, akik a négy gimnázium vagy legfeljebb a nyolc gimnázium elvégzése után kimentek a földekre és nem tanultak elméletet, de künn dolgoztak, nagy hátrányban lesz.

Az új egyetem szervezetének tehát valami egész új dolognak kell lennie. Olyan nak, amely az eddigi egyetemektől eltérőleg nem diploma gyártást fog létesíteni, hanem valóban a kitűzött célt akarja hallgatóival megközelíttetni. Mert nincs semmi célja Magyarországon immár olyan iskolának, amely diplomás embereket nevel. Hiszen legnagyobb átka ennek az országnak éppen az, hogy diploma mindenhez képesít, de mindenhez szükséges is. Nem szabad a diplomára bazirozni egy országnak minden üzletágát, egész életét. Eddig is már eléggé hemzseg a diploma szótól egész közéletünk, ha ez még a gazdasági

térre is átmegy, akkor nem fogunk tudni kiszabadulni a diplomaörületből.

De reméljük, hogy az új egyetem valami, valóban új dolog lesz. Mert kiadhat diplomákat a közgazdasági egyetem is, de nem szabad, hogy csak diplomákat adjon ki, és, hogy hallgatói előtt ez legyen a főcél. Ha a közgazdasági egyetem valóban el fogja vezetni a hallgatók egy kontingensét az eddigi egyetemekről, akkor teljesítette feladatának egy részét.

De feladatának a másik része fontosabb és csak akkor kell igazán köszönetet mondani az eszme megpendítőinek, ha ezt a másik részt is beváltja. Azt, hogy az egyetemi szervezet segítségével tényleg olyan magas műveltségű és nivóju gazdákat neveljen, hogy azok működését egész Magyarország mezőgazdasága és közgazdasági élete megérezze.

Mert diplomás emberünk van már elég, de igazi, művelt, széles látókörű gazdánk még nagyon kevés.

A főrendiház ülése előtt

Csáky Albin gróf elnök nyilatkozata

A képviselőházi elnökség királyi audienciája kapcsán komoly oldalról hallottuk, hogy mértékadó helyen remélik: most már a nyugodt kormányzásnak legalább tíz esztendőre terjedő periodusa következik s a korona viselője a maga részéről is minden lehetőleg meg tesz, hogy ez az állandóság Magyarországon kormányzásában most valóban beálljon.

Politikai körökben a legutóbbi napokban nagy meglepéssel és örömmel tárgyalták is ezt az értesülést, amelyből joggal következtetnek a jelenlegi miniszterium erős pozíciójára és hosszú politikai életére. A főrendiház holnapi ülése elé mindenki teljes nyugodtsággal néz.

Fővárosi tudósítónk a következőket jelenteti:

A főrendiház elnöke a fővárosban.

Csáky Albin gróf ma délelőtt tizenegy órakor a főrendiházba hajtatott, ahol hivatali ügyeket intézett el s a holnapi ülés előkészítésére rendelkezett.

A főrendiház holnapi ülése iránt igen nagy az érdeklődés. A karzati jegyek rendkívül kaposak voltak, ugyannyira, hogy ma

délelőtt már csak néhány másodemeleti hely volt szabad. A jegyeket leginkább főrendek családtagjai, képviselők s a miniszteriumok főtisztviselői foglalták le.

A rendőrség intézkedett, hogy holnap délelőtt a főrendek akadálytalanul bejuthassanak a parlament épületébe. A főrendház belső helyiségeiben a rendőrség nem lesz alkalmazva.

Csáky Albin gróf a főrendiház tárgyalásairól

Csáky Albin gróf elnök a főrendiház holnapi eseményeiről egy újságíró előtt ezeket mondta:

— Élénk és nagyobb diskusszió lesz, a mint azt az ügy fontossága is magával hozza. A vita, épp úgy, mint a képviselőházban, mindaddig tart, amik szónokok jelentkeznek s fel vannak iratkozva. Hevesebb természetek, szenvedélyesebb temparementumok mindenütt akadnak s nálunk is vannak, akik határozottan kifejezést akarnak adni véleményüiknek. De a főrendiháznak természete, levegője és miliője egészen más, semhogy ott szenvedélyes dolgok történhetnének.

— A házszabályok az ülések időtartamára nézve semmi korlátozást sem állítanak föl. Holnap délelőtt tizenegy órakor kezdjük s ezzel a kezdettel rendszerint délután háromig tart az ülés, de eltarthat négyig is. Ha szombaton nem ér véget a vita, hétfőn folytatjuk az ülést.

— Mindenben a házszabályok értelmében járok el és így a javaslatok részletes tárgyalás alá is bocsátom. Ha valamely javaslatnak sok szakasza van, az a gyakorlat hogy csak a szakaszok számát olvassuk föl. Ez azonban senkit sem foszt meg a szólásjogától, mert mindenki tudja, melyik szakasznál akar föl szólalni.

— A főrendek úgy fogják elintézni ezt a kérdést, ahogyan azt az ország érdeke megkívánja.

Tanácskozások a főrendiház elnökénél.

Csáky Albin grófot, a főrendiház elnökét ma délelőtt Bristol-szállóban lévő lakásán több politikus látogatta meg. Fél tíz órakor Lukács László miniszterelnök, tíz óra után gróf Tisza István, délben pedig Desewffy Aurél gróf és Kemény Kálmán báró tanácskoztak gróf Csákyval a főrendiház holnapi ülése ügyében.

A kormány terveit.

A kormánynak — beavatott politikai körök tudomása szerint — az a terve, hogy

A Pilseni Sörház

kellemes, hűvös helyiségeiben Piacz- és Kossuth-u. sarkán. Naponta négyféle sörcsapolás. Zóna reggeli különlegességek. Kitűnő Magyar és Francia konyha. Bel- és külföldi borok dus választékban. Mindennap zeneestély.

Csépléseket elvállalok.

Ehrenreich Sámuel
Arany János-u. 37.

a képviselőház kedden délelőtt tíz órakor ülést tartson, amelyen a mostani ülészakot berekesztik és azonnal megnyitják az új ülés szakot, amelyen megtörténik a megalakulás. Ha a még ki nem tiltott képviselők ezt is megakadályoznák, szerdán újból ülés lesz, amelyen benyújtják az unjoncjutalékról szóló javaslatot, kimondják a sürgősséget. A kormányának az a terve, hogy ugyanakkor letárgyalja a vármegyei tisztviselők fizetés rendezéséről szóló javaslatot, amelynek tárgyában kedden ankét és bizottsági tárgyalás lesz.

A képviselőház azután még csak egy ülést tartana a főrendiház üzenetének átvétele végett s azzal szeptember végéig szünet volna.

Minisztertanács.

Lukács László elnökle alatt ma minisztertanács lesz, amelyen a főrendiház üléseiről és a képviselőház üléseinek berekesztéséről tárgyalnak.

A város az állam helyett

Ellenzolgáltatás a közigazgatási munkákért

Debrecen város törvényhatósági bizottsága legutolsó közgyűlésén kimondta, hogy belép a Magyar Városok Országos Kongresszusába s a városi tanács — amint azt meg is irtuk — csütörtöki ülésén már a tagsági díjat is kiutaltványozta.

A kongresszusba való belépéstől eddig a tanács szándékosan tartózkodott és pedig olyan okokból, amelyeknek keletkezése még tíz év előtti időkre vezethető vissza. Debrecen város tanácsának és közönségének képviselői ugyanis azon az állásponton voltak, hogy az államtól nem kell segílyt kérni, hanem azt, hogy térítse meg azokat a horribilis kiadásokat, amelyek a városokat az állami közigazgatási feladatok teljesítése folytán terhelik. Ezek a kiadások a pótdadónak egy igen tetemes részét teszik pedig. E megtérítési eszmének különösen Kovács József debreceni polgármester és Magoss György dr. főügyész voltak a szószólói és hívei. A polgármester már 1903-ban a debreceni, de a következő években is a másutt tartott pol-

gármesteri értekezleteken a törvényhatóságok képviselőivel, Brolly Tivadar, Bernády György dr., Rimler Károly polgármesterekkel erősen ez állásponton volt s éppen azért nem kívánták, hogy beolvadjanak a kongresszusba, ahol az alispáni felügyelet alatt álló rendezett tanácsú városok voltak többségben, amelyek pedig szegénységük folytonos emlegetése mellett azért folytattak akciót, hogy az állam a városoknak segílyt adjon. Ez azután meg is történt, de tudvalevően nem azzal az eredménnyel, amellyel a városok azt várták.

Debrecen város tanácsa és Kovács József polgármester azonban soha sem tettek le arról, hogy az államtól a helvette teljesített óriási munkák kiadásának megtérítését kérje.

Legutóbb egyik közgyűlés előtt, a jog és pénzügyi bizottságban került szóba ismét ez a kérdés, és ekkor a bizottsági tagok hosszúságos vitája után azzal adták ki az egész dolgot a tanácsnak, illetve a számvevőségnek, hogy kimutatásba foglalja azokat a kiadásokat, amelyeket Debrecen városa az állam helyett teljesített munkákért visel s e kimutatást terjessze be ismét a jog és pénzügyi bizottsághoz, hogy az a közgyűlésnek javaslatot tegyen.

E javaslat minden valószínűség szerint csak az lehet, hogy a törvényhatósági bizottság kérje ez összegnek, vagy legalább is egy tekintélyes, arányos részének megtérítését és e kérelem teljesítésnek érdekében indítson mozgalmat.

A számvevőség a reá bizott feladatnak megfelelően, a kimutatást elkészítette és be is terjesztette s így az ügyet már a legközelebbi, keddi jog és pénzügyi bizottság ülésén tárgyalni és a júniusi közgyűlés elé terjeszteni fogják.

Tudomásunk szerint az az összeg, amelyben Debrecen városának az állami feladatok (adókezelés, rendőrség, anyakönyvi hivatal, és sok egyéb más dolog) teljesítése kerül, meghaladja a 400,000 koronát. A mai viszonyok közt, amikor Debrecennek, a városnak, önmagával és polgáraival szemben is óriási nagy kötelezettségei vannak s a fejlődés útján való megmaradáshoz nagy összegekre van szüksége, de minden körülmények között is igen számottevő nagy összeg, pótdadójából mintegy 30 százalékot jelent. Múltános tehát Debrecen város törekvése és minden fáradságot megérdemel a dolog, hogy a törekvésnek, még ha részben is, sikere legyen.

II.

A légióban hamar felejtene az emberek. Ezt nem tudja, nem hiszi el az, aki még nem volt légionista. Senki sem törődik a körülötte történő eseményekkel, csak a normális viszonyok között élő emberek.

Saárdy André nem maradt meg tovább az élénk emlékezetében a légionistáknak, mint a biboros korongu nap nehányszor lebukik az oráni hegyek mögé. Új emberek jöttek, új események fontak érdeklődéshálókat az emberek agya köré és hamarosan elfeledték a délceg, mokány légionistát, a feketekepű szittyát.

Csak két koromszin lány szem lett fénytelenebbé, csak két forró, husos női kar esett lef áradt akarattal külséggel és csak egy boldos melegenérző lány szív vert nyugtalanabbul, mint vihar előtt a tenger hulláma.

Csak két lány szem sirta tele forró afrikai éjszakákon keresztül a hószin párnát. És epekedő, síró sóhajok szálltak a szivetrabló magyar légionista után.

A légionista-bajtársak beszédeiben ritkán fordult elő szó arról, aki hazament. Néha még szóba került a jó cimbor, átdorbézolt vígságos afrikai éjszakák nótás osztályosa. De aztán homály borult az emberek emlékezetére és soha nem került róla szó. Az afrikai égető homoknál jobb feledtető nincs a világ kerekén sehol sem.

III.

Sötétben borult rá a városra a hangtalan éjszaka. Mintha valami óriási ernyőt tartot-

Pénzintézetek kamarája

Indítvány az országos kongresszus előtt.

Megemlékeztünk arról, hogy a pénzintézetek körében már régebben mozgalom indult meg, hogy a pénzintézetek a kereskedelmi és iparkamarákból kiválva, önálló pénzintézeti kamarákat létesítsenek. Ez ellen a gondolat ellen a kereskedelmi és iparkamarák elnökei, köztük Szent-Királyi Tivadar is, tiltakoztak és kifejtették nyilatkozataikban, hogy ezt fölöslegesnek és károsnak is tartják, mert e kiválással a kereskedelmi és iparkamarákat gyöngítene, ahol pedig érdekeik kellő képviseletet és védelmet találhatnak.

Most azután egy újabb kamara-alakítási mozgalom indult meg, amelynek élén Székely Ferenc, a Magyar Bank vezérigazgatója áll. A Pénzintézetek Országos Kongresszusa ugyanis e hó 16-án, vasárnap lesz és ez elé Székely Ferenc a következő javaslatot nyújtotta be a pénzintézetek országos kamarája tárgyában:

A pénzintézetek Budapesten, 1912. június hó 16-án tartott országos kongresszusa úgy az egyesekre, mint az ország egész közgazdasági szervezetére nézve komoly veszedelemnek tartja hazai jogrendszerünknek azt a hiányát, hogy a jelenleg érvényben levő törvényeink a pénz- és hitelintézetek alapításának semmiféle korlátot nem szabnak és hogy a pénz- és hitelintézetek vezetésének szakszerű ellenőrzése iránt hatályos rendelkezéseket nem tartalmaznak.

Ennek, a pénz- és hitelintézetek szempontjából aggályos körülménynek elhárítása céljából a kongresszus szükségesnek tartja, hogy a magyar szeptkorona területén működő összes pénz- és hitelintézetek törvényes szervezettel bíró autonóm köztisztviselőkben egyetemes képviseletet nyerjenek. Ennek az autonóm testületnek, a Magyar pénzintézetek országos kamarájának, törvényes hatáskörében egyrészt az volna a feladata, hogy új pénz- és hitelintézetek alapításának kérdésében véleményt nyilvánítson, másrészt pedig, hogy megfelelő szakközvegek útján a pénz- és hitelintézetek felett szakszerű ellenőrzést gyakoroljon.

tak volna föléje, úgy huzódott meg a csomóba rakott sok lapostetejű ház a sötétség védelme alatt. Sem csillag, sem más egyéb világító test nem pislákol. A hold sápadt ezüst je sem siklott végig a homokon. Fojtott, ájult éjszaka volt, mint minden afrikai éjjel. És sötét, végtelenül sötét.

A Place du Irésorier sarkán, amerre az arab városrészbe lehetett menni, gyatra fény nyaláb kapaszkodott bele a vastag sötétségbe. Keményen vágott bele. De pár lépésvire világítottak csak fényásvai. Azontul összeölekezett a sötétség.

Odabenn azonban, a Café de Réunion termében világos volt. A buvette cinkasztalai előtt a saidi helyőrség hirhedt garzddái és kedvencei ültek. A helyőrség kedvencei ama fiatal tafilelti zsidólányok, akik mintegy huszan tartózkodtak a légionista helyőrségben és gondtalanul éltek az élet örömeinek. Belle Fatma és belle Zora voltak a vezérek. A légionisták ellenben kevésbé örvendetes alakok: Nijmegen, a holland, Mayer a német, Giular, a párisi, Alexics, az orosz és a két magyar, Perényi és Bornemissza. Ismeretes, színigizig félelmetes alakok.

A párisi, a vörös Giular, torkaszakadtából énekelt. A többi pedig halkán kísérte:

Nous sommes les enfants de la légion.
De la Légion Étrangère . . .
N'ayant pas de nation,
C'est la France notre mère!

Harsogva rohant ki a légionisták torkán a szilaj hang. Elhalt a női kacagás, Füstbe

Belle Zóra

Irta: Satellit-Horváth Rezső.

I.

A magyar légionista zászlóalját a Ouai d'Orsay-n tartják nyilván. Ennél fogva ugyan csak a Szajna partján intézkedtek aziránt, hogy André Saárdy, a 26074-es légionista, letehesse a kapit és az otromba Lebelt. És ugyancsak onnét adták ki neki a menetlevelet is — en Hongrie.

Azon melegében, hogy a kezei közé kapta André Saárdy Nro 26074-es az obsitot és a vasuti jegyet, meleg bucsut vett a saidai magyar kolóniától. Állt vala pedig ez a kolónia tizenyolc*) mokány, csokoládészín arcu legényből. Érzékeny jelenetek, baráti ölelések és forró kézsorításokból állottak a bucsuzások és ezen utravalókkal ellátva, könnyű lélekkel hagyta el Saárdy Saidát az oráni vicinálison.

Öt esztendei raboskodás után tehetett. Öt esztendeig hordta a Lebelt és öt esztendeig szolgált vak, tehetetlen eszközeül a francia civilizáció terjesztésének, vagy inkább nagyhatalmi hóbortjának.

És a vonat vitte-vitte, lassan, dőcögve röpitette a sivár homokon keresztül a tenger felé. Nem gondolt már többé a szomorú esztendőkre, a kegyetlen ütöközetekre és a sivár homoktengerekre. Előtte kirajzolódott a vadvirágos Mecsek-alja, a barna ormu öreg Mecesek silhouette-je . . .

A határozati javaslat most még precízírozza ugyan az alakítandó egyetlen kamarára hivatását és nem szól a pénzügyintézeteknek a kereskedelmi és iparkamaráktól való különválásáról, de félt, hogy a javaslat elfogadása esetén ez lesz mégis a dolog vége.

A debreceni pincérszakiskola jubileuma

Ünnepi vizsgák.

A debreceni pincérszakiskola vizsgájának ünnepi jelentőséget adott az a körülmény, hogy ez volt a tizedik tanév vizsgája. Tíz év óta áll fenn ez a házagpótló, kulturális intézmény, mely az országban a fővárosi iskola után el van ismerve a legjobban szervezett és vezetett szakiskolának. Tíz év alatt közel száz pincért szabadított fel, az idén is hét pincér kapott végbizonysítványt.

A tegnapi vizsgán jelen volt az Országos Vendéglős Szövetség kiküldötte, Walter Károly szakiskolai felügyelő is, a vizsgát pedig Sztankay Béla iparoktatási kerületi felügyelő vezette. Jelen voltak az iparkamara részéről Szávay Gyula, a városi tanács részéről Könyves Tóth Mihály kulturatanácsnok. Bárdos Géza, Haendl Vilmos, Vetéssy Béla rendőrfogalmazó, dr. Irinyi István társulati ügyész, Márkus Jenő elnök, Ottó Sándor alelnök, Szathmáry titkár, Weichinger Károly iskola-gondnok, Erős Jakab, Németh Titusz, Sternád Ferenc, Borgida Farkas, Fürst Béla, Rosenberg Sándor, Németh Nándor ipartársulati tagok s a főpincéri és pincéri kar szép számában képviselve.

Vizsga után Márkus Jenő szép, tartalmas beszédet tartott, Könyves Tóth Mihály a tanács nevében elismerését fejezte ki, Walter Károly szintén lelkes beszédet mondott, Polster Adolf igazgató előadta az iskola 10 éves történetét, Sztankay Béla pedig remek beszéd kíséretében mondott elismerést és köszönetet a tanári karnak, Márkus Jenő elnöknek és Weichinger főgondnoknak az iskola mintaszerű vezetéséért.

Polster Adolf igazgató és Elefánti Sándor szaktanár ifj. Weichinger Károly és az ipartársulat részéről arany emléktárgyakat kaptak.

A növendékek is jutalomban részesültek

a különböző alapítványokból. Az iparkamara emlékérmét kapta Pálffy Gábor és Onofri József, előbbi még 6, utóbbi 4 aranyat kapott, Nánássy 25 koronát, Sárny Andor 20. Németh Lajos 10 koronát kaptak, Hauer Béla, Nagy Ferenc, Tóth Imre, Vanicsek János és Szücs Gábor jutalomkönyveket. Ők voltak a három tanosztály legjobb előmenetelű s magaviseletű tagjai.

Este banket volt a Pilseni sörcsarnokban.

A közel 50 terítékű banket igazi *szakvacsora* volt, amelynek hangulatát nagyban emelte *Sternád* Ferenc Pilseni sörcsarnokának mintaszerű, előkelő berendezése. Bár mely szakkongresszus zsürije az első díjat ítélte volna oda a menünek, szervirozásnak, stb.

Ime az étrend:

Tok, tartár. Entree. Sonka-hashee. Vadász-bélszín francia körözéssel. Sülték: idei liba, saláta és kompóttal. Tészták: pudding, turóscsusza. Vörös és fehér borok, pezsgő.

Az első felköszöntőt *Márkus* Jenő mondta a vendégeknek, *Walter* Károly *Márkus* Jenőre és ifj. *Weichinger* Károlyra, a debreceni szakipartársulat tagjaira *Sztankay* Béla a pincéri karra, *Szathmáry* Zoltán titkár a helyi sajtó munkásaira, *Bárdos* Géza Ottó Sándorra, *Polster* Adolfra, *Elefánty* Sándorra s általában a többi tanároknak írtették poharaikat.

A mulatság éjfél után ért véget.

KÖZOKTATÁS.

VIZSGÁLATOK

A KERESKEDELMI TANINTÉZETBEN.

A tanintézet évvizsgálatait a következő sorrendben tartják meg:

A fiú felső kereskedelmi iskolában.

Osztályvizsgálatok: Június 15. középső A. B. osztály délelőtt 8—11 óráig és délután 3—5 óráig szóbeli, alsó A. B. osztály délután 3—5 óráig szóbeli, június 17. alsó A. B. és középső A. B. osztály 9—10 óráig szóbeli, 10—11 óráig írásbeli, június 18. alsó A. B. osztály délelőtt 8—10 írásbeli, 10—11 óráig szóbeli, középső A. B. osztály délelőtt 8—12 óráig írásbeli, június 19. alsó A. B. osztály délelőtt 8—10 óráig szóbeli, középső A. B.

osztály délelőtt 9—11 óráig írásbeli, június 20. alsó A. B. osztály délelőtt 9—11 óráig írásbeli, délelőtt 11—12 óráig szóbeli, középső A. B. osztály 9—12 óráig írásbeli, június 21. alsó A. B. és középső A. B. osztály délelőtt fél 9—11 óráig szóbeli.

Érettségi vizsgálatok június 19—23 délelőtt 8 órától kezdődőleg.

Magánvizsgálatok 24—25 délelőtt 8 órától kezdődőleg.

A női felső kereskedelmi iskolában.

Osztályvizsgálatok június 15. alsó és középső osztály délelőtt 8—10 írásbeli, délelőtt 11—1 óráig szóbeli június 17. alsó és középső osztály délelőtt 10—11 óráig írásbeli, alsó osztály délelőtt 11—1 óráig szóbeli, június 18. alsó osztály délelőtt 12—1 óráig és délután 3—5 óráig szóbeli, június 19. alsó osztály délelőtt 9—10 óráig írásbeli, középső osztály délelőtt 11—1 óráig szóbeli, június 20. alsó és középső osztály délelőtt 10—12 óráig szóbeli, június 21. alsó és középső osztály délelőtt 10—12 óráig írásbeli.

Érettségi vizsgálatok június 17. délelőtt 8 órától kezdődőleg.

A polgári fiúiskolában.

Osztályvizsgálatok délelőtt 8 órától kezdődőleg: június 18. első A. B. osztály, június 19. második A. B. osztály, június 20. harmadik A. B. osztály, június 21. negyedik A. B. osztály.

Magánvizsgálatok június 22. délelőtt 8-tól 1 óráig, délután 3—5 óráig írásbeli, június 24—25. délelőtt 8—1 óráig, délután 3—5 óráig szóbeli.

Évvizsga ünnepély június 23. délelőtt 8 órakor, ugyanakkor történik a jutalmak és bizonyítványok kiosztása.

A női kereskedelmi tanfolyam.

Június 23-án délelőtt 9 órakor.

A kereskedő tanonciskolában.

Osztályvizsgálatok június 16. délelőtt 10 órától fél 1 óráig.

Évvizsga ünnepély június 23. délelőtt 11 órakor. Ugyanakkor történik a jutalmak kiosztása.

Az érettségi vizsgálatok zártkörűek s azokon csak az iskolafentartó elnökségének tagjai vehetnek részt. Az évvizsga ünnepélyekre a szülők, kereskedő főnökök és az érdeklődő közönséget szívesen látja az igazgatóság.

meredtek a fekete lányszemek. Orrokat facsart a silány dohány illata és a helyőrség kedvencei egy pillanatig mást is gondoltak, mint amit az élet örömeivel szorosán összefügg.

Külön ült a lányok legszebbje, akit belle Zora néven ismert a legionisták viroszubbonyos serege. Apró, rövidüjű kezeikébe hajtotta le plasztikusan megformált fejét, hogy megcsillantak rövid, lelógó hajába fűzött szalag ékszerai. Födetlen nyakán villogva feszült halványbarna bőre. Halk sóhajai remegve szöktek el az asztalok fölött. Lassan, ritmikus pihegéssel vonaglottak meg telt vállai . . .

Belle Zora — sirt!

IV.

Megdöbbenve állta körül a kicsi, de internacionális légionista lump-kompania a vonagló vállú leányt. Szakgatottan pihegett az és kemény csuklások bukdácsoltak elő a torkából.

Mámortól ködbeborult fejek hirtelen megvilágosodtak. És ott állt előttük André Saárdy, a 26074-es. Csak úgy a képzelet fátyolán keresztül. És egyszerre riadt döbbent fogta el a szíveket: ők már hónapok óta nem gondoltak a legionisták legszebbjére, a ki elment. És egyszerre eszükbe tért az a gondolat, hogy Saárdy és belle Zora . . . no, igazán, milyen hamar elfelejtették ezt az afrikai szerelmet . . .

A mindig közömbös, mindig hideg Saárdy most közöttük állt, hogy a lány csukló,

fájdalmas zokogása földézte bennük ennek a romantikától szines szerelemnek a rózsaszín emlékeit. Hallották a Saárdy hangját, látták a szemei állását, a termete magasságát, a keppije rangszalagjait, a zubonya pihacsosságát . . .

És megfogta a gondolkozásukat az is, hogy belle Zorát a Sarkadykedvenc nótájának a hangjaira rohanták meg emlékezésének szomorú, kérlelhetetlen hadseregei.

V.

Bornemisszáról senki sem tudta, ki volt mi volt azelőtt. Sem azt, hogy mi volt azelőtt az igazi neve. Ezeket nem is szokás kutatni az idegen-légió eszkuádiai között. Aki azonban sokat érintkezett vele, megláthatta, hogy nem volt közönséges ember, a mie odahaza élt.

Ő azt mondta magáról, hogy szerkesztő volt egy nagyobb vidéki városban. Ez igaz lehetett, mert levelezésben állott egy kisebb lappal, amelybe irogatni szokott a légióról és az afrikai életről. Ez az újság mindennap megírt neki és esténként a Café de Réunionban szokta átolvasni.

Érzéketlenül a bella Zóra ideges zokogása iránt, a lámpa alá húzódott Bornemiszsa Kiterítette újságját a cinkasztalra. De háromig sem számolhatott volna el az, aki megfigyelte volna őt. Riadtan ugrott föl. Rekedt hang szaladt ki a torkán, ami, nem tudni, káromkodás volt-e, avagy más valami fölkiáltás.

Földöntött egy pár szék, amíg a belle

Zora asztaláig ért. Ot szóltanul kezébe nyomta a másik magyar légionistának az újságot.

VI.

Férfi-sors érte el Saárdyt: akit ő szeretett, az nem akart tudni róla, azzal meg ő nem törődött, aki őt tette meg meleg szive urának, királyának.

Pedig az a magyar lány nem érdemelte meg a Saárdy nagy szerelmét. Őt évig száműzte a hidegségével, gyötréseivel a daliás férfit. És az öt év múlva, amikor eléje állt a légióból elevenen, épségesen visszatért, szerelmes-bolondos szívű Saárdy: a leány kikapagta. És szív nélkül vágta az arcába, hogy most már csak azért sem lenne a felesége, mert az idegen légióban szolgált. Mert hát annak igen kétes egzisztenciái vannak.

És André Saárdy, aki sok lányszívet ütött meg delejező tekintetével, most megtört. Hiába nézett farkasszemet annyi sok félvad harkával az alfaocéánhullámai között hiába viselt el férfiasan emberfeletti fardalmakat, nélkülözéseket, most férfiatlanul cselekedett: a gögös, szivtelen magyar leány lábai előtt lőtte keresztül a szívét.

Ez állt az újságban.

VII.

A tébolyodottak jellegzetes, tözfényben ragyogó tekintetével, vadul csapott le belle Zora az újságra. S csak akkor már, amikor az kezei között szakadt szét szilánkká, jutott az eszébe, hogy nem tud olvasni. Így

Vesztett kutyák garázdálkodása

Tíz ember a Pasteur-intézetben

Az utóbbi időben Debreczenben tömegesen érkeztek feljelentések a rendőrségre, hogy itt is, ott is kóbor kutyák garázdálkodnak és nyugtalanítják a lakosságot. Több embert és állatot megmártak s a legéberebb elővigyázat mellett is megismétlődtek az esetek. A rendőrkapitányság intézkedésére a gyepmesteri telep emberei is akcióba léptek s tegnap és tegnapelőtt razziát tartottak a kóbor ebekre. Ez alkalommal a Nagyerdőn hurokra került egy eb, melyről mai napon Steiner Jakab hatósági állatorvos megállapította, hogy *veszettség tünetei* tapasztalhatók a hulláján.

Mai napon pedig a Csapó-kerben Kocsis József Mátyás király-utcabeli csizmadia mester udvaráról kóborolt el egy kutya, a melyik meg volt kötve, de a kötelékét elrágta és több embert megmárt. Ez alighanem vesztett volt. A rendőrség intézkedett, hogy az elkóborolt ebet tegyék ártalmatlanná, ha a város területén mutatkoznék, a megmárt embereket pedig orvosi kezelés alá vetette és a mai vonattal Budapestre szállíttatja a Pasteur-intézetbe. Ozory István rendőrkapitány pedig intézkedett, hogy a város területére az *ebzárlat 40 napig* meghirdetessék. Ez alatt az ebek nemcsak szájkosárral látandók el, de az udvaron is *megkötve* kell azokat tartani, mert nem lehet tudni, vajjon a kóbor ebek melyik állatot márták meg.

Intézkedett a rendőrség oly irányban is, hogy az esetben, ha a Csapó-kertben ismétlődne a kutyákban a gyanús tünetek, a veszettség elharapódzásának meggátolása céljából az összes ebeket irtásuk ki. Ennek konstatálása miatt ma a hatóság sorra vizsgálja az udvarokat s ha a védekezés eredménye kívánja, a rendeletet végre is hajtják.

hát nem betűzhetné ki a Saárdy Andor nevé a magyar sorokból. Fáradtan, sápadtan zuhant vissza a székébe. Összeesve, gyűrődött sárgállott fiatal husa a vállán és a mellén.

Merev, halálkomoly tekintettel mered maga elé. A könnyűpatak már nem viharzott lefelé szépséges arcán. Csak nézett, nézett maga elé. Keresztülnézte az előtte résztvevően álló, levert légionistákat. Nem látott senkit, semmit. Tán azt sem tudta, hogy él. Csak nézett. Borzalmasan, hidegen. Így tudnak nézni azok, akik a szerelmiükhöz sohasem lesznek hűtlenek. Nem is sirt többet azon az estén. Csak az aika mormolt valamit. Nem tudni mit. Lehet, hogy imádkozott az ő istenéhez. A szerelmeséért. De lehet, hogy megátkozta azt a magyar leányt, aki a halálba kergette a hidegségével minden légionisták legszebbjét. Csak ő tudta mit csinál.

Egész estén szárazak maradtak éjszini szeméi. De amikor magára maradt a szobájában, akkor vadul átkozta meg a könnyörtelen gyilkost, aki talán a legszebb leányarcot viseli. Aztán keservesen vonagló zokogással, fájo szívvel siratta el ezen posványba taposott virág a szép légionistát. Bár tudta, hogy annak a szive sohasem volt az övé . . .

És reggel táján elszántan csavarta a nyakára belle Zora a selyem-sálját. Erősen fojtón.

Ugyancsak erőlyesen kiterjed a vizsgálata arra is, vajjon a veszettnek nyilvánított állatok nem-e mártak meg oly egyéneket is, akik ezt nem jelentették sem a mentőknél, sem más hatósági személyeknél, hanem felületességből maguk kezelték a kutyaharapást. Több embert sikerült is előállítani, akiket szintén felszállítanak Budapestre, a Pasteur-intézetbe.

Egyáltalán a hatóság a legnagyobb lelkiismeretességgel járt el az ügy körül s a legkiterjedtebb óvintézkedéseket tette a fellépni készülő eb-betegség elfojtására. — A nagyközönség pedig ezekben az intézkedésekben *megnyugodhat* s minden e tárgyban terjesztett vészhiir csak tájékoztató, vagy felületes hírforrásból eredhet.

AZ INYENC

— KIS ÖRÜLET —

*

A barátom nagy sietve jön be a forró délutánon a Hungáriába, mellém ül és ráörít a pincérre.

A pincér: Fagylyalt?

A barátom: Az. Hozzon egy vágás meggyfagylyaltot, habot rajta, egy stampedli Frei Vieux konyakot, egy félig megfőtt tojást és tiszta poharat, amiben ezeket össze fogom keverni.

En: (réműlten) Meg vagy keveredve?

A barátom: Te is kezded? Most neked is elmondjam elülről az egészet? Nos, hát igen, te konzervatív ételnyelő, sablon-kosztos rágódó nyárspolgár: én meg vagyok keveredve, annyira, hogy mindent összekeverek. Mindent! És össze. Uj izeket keresek, finom összetételeket, aromákat, szagokat, kéjt. — Mit fogok szimpla vanília-süittet beszopni, a mit már agyon untam. Kombinálom a finom ételeket, italokat és így növesztetem a zamatot.

En: Aha, tudom már: a vanília jó, a foghagyma is, milyen finom lehet ez a kettő együtt.

A barátom: Csak csufooldj! Én majd azalatt isteni élvezeteket fogok felfedezni az emberiség számára. Jelszóm: mindent összekeverni. Csak így lehet újat, változatos kitalálni; ez a konyhaművészet titka! Csak-hogy eddig nem mertem bátran hozzáfogni. Most itt vagyok én, az élet-forradalmár, az izek-dinamitardja és nem állok meg félmunkánál. Akarod a reggelimet tudni? Egy kis pohár Spaten Bräu köménymaglevesssel, kis csésze tejsokoládé székely szalonás foghagymával. Rá egy kis kontuszowka és levico arzenviz.

En: Ez a reggelid? Akkor szépeket ehetsz ebédre.

A barátom: Az ebéd, ah az ebédem! Uj gyönyörök, új összetételek. Itt kifejthetem repülő fantáziámat teljes mértékben. Permutáció az egész vonalon. Tésztával kezdem: sajtos puding, aztán jön a leves. csak-hogy nálam a tészta a leves, a leves a hus és a hus a tészta. Tehát a leves, ami a hus nálam, valami sült, szimpla sült, de hozzá garnirungnak megiszom a fekete kávémat és ezek melléje la trappe sajtot. Aztán jön a hus, a mi tulajdonképpen tészta, de azt már megettem, mint levest, ellenben dacára, hogy a levest sorrend szerint már megettem, még sem ettem meg, pedig leves kell, nemde? — Tehát eszem levest, mint levest. Aztán jön a gyümölcs nálatok rendes embereknél. Ebéd végén egy kis gyümölcs, ami könnyvit. Nálam a kis gyümölcs egy Kaiser-héring, vagy mortadella, esetleg jó komisz sprottni, vagy jó finom francia szardella. Nehéznek lenni: ez a fő. Aztán jön a fekete kávé, ami nálam a garnirung, ellenben garnirungnak elszívok egy szivart, lenvelek melléje öt cachoust és pár karamellbonbont.

En: Aztán?

A barátom: Aztán rosszul leszek.

En: Bolond vagy.

A barátom: Ezt mondják minden bátor uttörőre. De én megyek előre, új izeket, új kéjt, új szagot felfedezni.

En: És szagot is? Aztán már előbb is akartam kérdezni, micsoda szagod van? — Csak nem . . .

A barátom: De igen. Itt is kombinálok. Heliotrop illattal mosom a fejemet, kalodontint csepegtetek a mellényemre, glicerinnel mosom a fogamat és benzines a zsebkendőm.

En: Píuj, örült!

A barátom: Majd ha élvezni fogod nagy munkám sikerét, újon felfedezett illatot fogsz szagolni, isteni nektárokat szüicsölni és a mai sablonos koszt helyett buvárkodásom eredményét enni, akkor te is fogsz adni öt koronát felállítandó szobromra. Csak birjam még egy darabig a munkát.

En: Hogyan?

A barátom (szomoruan): Tudod, itt a gyomromban nincs valami rendjén. Az a baj, hogy gyenge a gyomrom, gastritist kaptam és ha jól megy, gyomorrák lesz belőle. De nem baj, ezen a csekélységen nem fogok főnnakadni.

Egy szálló titkai

Gyilkosság, vagy öngyilkosság.

Fővárosi tudósítónk jelenti:

A Kisfaludy-utca 13. szám alatt lévő szállodában tegnapelőtt este egy fiatal pár tért be. Az első emeleten kaptak szobát s a Szabó János 24 éves péksegéd, a nő pedig Hagenbach Julia 18 éves varrónőnek irta be magát a bejelentő lapra.

A fiatal pár bezárkózott a szobába s a szálloda személyzete azóta nem látta őket.

Tegnap délelőtt a szobalány bekopogtatott hozzájuk és költögette őket, de választ nem kapott. Azt hitte, hogy még mindig alusznak s mivel egyéb dolga is akadt, meg feledkezett a szerelmes párról. Napközben még kétszer járt az ajtó-előtt s mindkétszer bekopogtatott hozzájuk és csodálatosképpen mind a kétszer eltávozott az ajtóból a nélkül, hogy utánna nézett volna annak, hogy miért nem kap a szobából választ.

Igy ment ez egészen tegnap este nyolc óráig, amikor végre a szobalány szól a portásnak. Mindketten az ajtóhoz mentek és a portás erősen bekopogtatott a szobába, de választ nem kapott. A portás előtt gyanusnak tünt fel most már a dolog, felhívta a közelben posztoló Fűvész József rendőrt s ennek jelenlétében kinyitotta az ajtót a tartalékkulccsal, miután az eredeti kulcs nem volt benn a zárban.

Bent a szobában csak a fiatalembert találták: a leány nem volt sehol. A fiatal ember az ágyon feküdt, eszméletlen állapotban. Ugy látszik, hogy a leány észrevétlenül eltávozott a szobából; az ajtót rázárta a fiatalemberre és a kulcsot magával vitte.

A rendőr a mentőkért telefonált, akik hamarosan meg is érkeztek s eszméletre akarták téríteni a fiatalembert, de ez nem sikerült. Miután konstatálták rajta, hogy nagyon súlyos mérgezési tünetek között betegedett meg, beszállították a Rókus-kórházba ahol még mindig eszméletlen állapotban van, úgy, hogy kihallgatni nem lehetett.

A rendőrség most az állítólagos Hagenbach Juliát keresi, hogy tőle kaphasson felvilágosítást a titokzatos esetre vonatkozólag. De nagyon valószínű, hogy a leány álnevet irt a bejelentő lapra s így feltalálása sok munkát fog adni a rendőrségnek.

HIREK

— **A közgyűlés előkészítése.** A jog- és pénzügyi bizottság e hó 18-án kedden délután 3 órakor tartja meg ülését, amelyen a június végén tartandó közgyűlés ügyeit fogják tárgyalni. A napirend ügyei között vannak a következő ügyek: Az állam helyett teljesített közigazgatási munkákért ellenszolgáltatás ügye. A Sziv-utcai református óvoda átvétele. A közegészségügyi szabályrendelet tervezet. Az ember vásár kitelepítése tárgyában kelt határozat ellen beadott felbevezés.

— **Kovács Gyula fogvamarad.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A letartóztatást elrendelő végzés ellen Kovács Gyula védője tudvalevőleg felfolyamodással élt a büntetőtörvényszék vádtanácsához. Az iratokat dr. Takács Aurélnak osztották ki, aki tanulmányozta az ügyet és ma délelőtt készítette el referációját, amelyet a mai vádtanácsi tárgyaláson elő is terjesztett. A törvényszék vádtanácsa egy órakor ülésre gyűlt össze, hogy a felfolyamodás dolgában határozzon. A tárgyaláson dr. Takács Aurél előadó ismertette a merénylet egész történetét, ismertette a védő felfolyamodását és annak megokolását, amelynek befejezésével a vádtanács meghozta határozatát. A határozat elutasítja a védő felfolyamodását és ennél fogva Kovács Gyula továbbra is letartóztatásban marad. Polónyi Dezső védő tekintet nélkül a bünvádi eljárásra beadványt intézett a törvényszékhez, amelyben a bünvádi perrendtartás 153. §-a alapján kéri, hogy Kovács Gyulát a magánlakásán őrizzék. Kovács Gyula a politikai szenvedélytől elvakulva követte el a cselekményt, szökésétől egyáltalán tartani nem kell.

— **Látogatók a Hortobágyon.** A kassai m. kir. gazdasági akadémia igazgatója értesítette Debrecen város tanácsát, hogy az akadémia III. éves hallgatói közül huszan négy tanár vezetése alatt e hó 20-án tanulmányutra indulnak, amelynek során Debrecenbe is eljönnek. A várostól semmi egvébet nem kérnek, mint engedélyt a Hortobágy megtekintésére, ahova 22-én mennek ki. — Megtekintik azonkívül a debreceni gazdaságot s a dohány kísérleti állomást.

— **Pályázatok a katonaiskolába.** Megemlékeztünk arról, hogy a Ludovikában két helyre — ajánlási joga lévén — Debrecen város tanácsa pályázatot hirdetett, de arra senki sem pályázott. Most a katonai ügyosztály új pályázatot hirdet a következőkben:

Pályázati hirdetmény. A m. kir. honvéd Ludovika Akadémiában üresedésben levő az 1912-1913. tanév kezdetén betöltendő 2 (kettő) városi alapítványi helyre újból pályázat hirdetettik. Az alapítólevél feltételei szerint pályázhatnak: magyarországi illetőségű magyar állampolgárok, elsősorban a debreceni illetőségű 17—20. VIII. középiskolát végzett vagy végző ifjak. A kellőleg felszerelt pályázati kérvények 1912. évi július hó 15-én délután 5 óráig adandók be a városi tanács iktatói hivatalában. A pályázati hirdetmény a katonai és illetőségi ügyosztálynál (Városház, emelet 19. szám) a hivatalos órák alatt megtekinthető.

— **Gyújtogató villám.** Csávoly bácsmegei község felett tegnap óriási vihar vonult végig. A villám először belesapott Pollyák Mátyás házába, mely teljesen leégett. Ezután még több házat gyújtott fel és számos háziállatot, szarvasmarhát, lovat sújtott agyon a villám.

— **Negyven katonai repülőgép.** Bécsből jelentik, hogy a hadvezetőség a napokban negyven repülőgépet rendelt katonai célokra. A repülőgépek mind Etrich-típusok és bel-földi cégnél lettek megrendelve.

— **Kondor Bernát szabadlábán.** Nagyváradról jelentik, hogy a királyi ügyvédség Kondor Bernátot, a budapesti szociáldemokrata párt kiküldöttét, akit látítás miatt pár nap előtt letartóztattak, mai napon szabadlábára helyezte.

— **Leányiskolai vizsgák.** Az izr. polgári leányiskolában az évről vizsgálatok e hó 16., 17., 18 és 19. napjain tartatnak, a záró-ünnepély 20-án délelőtt 11 órakor. A m. t. érdeklődőket szívesen látja az igazgatóság.

— **A világ körül — tizenhat és fél perc alatt.** A táviratozásban a gyorsaság legnagyobb rekordját a minap csinálták meg Newyorkban. Az ottani Times című lap föl adott egy táviratot ezzel a szöveggel:

— Küldjék ezt a táviratot a világ körül. Times Newyork.

A táviratot pontban esti hét órakor adták föl a newyorki központi táviróhivatalban s hét óra tizenhat perc és harminc másodperc múlva már visszaérkezett a Times szerkesztőségébe. A táviratot tizenhat állomás továbbította és összesen 28,613 földrajzi mértföldnyi utat tett meg.

— **Az ügétőversenyek** iránt, melyeket e hó 16., 18., és 20-ik napjain tartanak meg, szokatlan érdeklődés nyilvánul. A három napos versenyekre szokatlan nagy számban érkeztek a nevezések és a fővárosi neves és ösmert versenyzőkön kívül a bécsi istállótulajdonosok is felkeresik ez évben a debreceni pályát. A versenyekre 65 lovat neveztek be és a lovak nagy része már csütörtökön meg is érkezett és a pályán treniroz. Szombatra itt lesznek az összes benevezett lovak. A titkárságnál az összes lovak részére megrendelték az istállókat és ebből következtetni lehet, hogy az összes benevezett lovak itt lesznek, ami azt az érdekességet adja a versenyeknek, hogy ugyyszólván az összes benevezett lovak indulni fognak. Különös érdeklődéssel kíséri a közönség a sorsolási versenyt. A versenyben győztes lovat kisorsolják és az 50 filléres sorsjegy tulajdonosa választhat a ló vagy pedig 1000 (ezer) korona készpénz nyereség között. A versenyekre a helyi vasút villamos vonatai délután 2 órától állandóan fognak közlekedni a Bika szállodától és egészen a versenypályá bejáratáig viszik a versenyre utazókat.

— **Büntetés elől a halálba.** Szabadkáról jelentik: Tegnap reggel rapportra akarták vezetni Gulács Istvánt, aki a szabadkai 4-ik huszárezrednél szolgált mint közvitész. Gulács ugyanis egyik bajtársát veszedés közben úgy fejbévágta, hogy a kórházba kellett szállítani. Reggel a napos káplár kereste Gulács Istvánt, de — bár ruhái ott voltak ágya mellett — az ágyat üresen találta. Keresni kezdték s az istálló padlásán akadtak rá, holtan függött a gerendán. Annyira megijedt a verekedés következményétől, hogy félelmében fölakasztotta magát.

— **Rosszullét az utcán.** Gere Ágnes cselédleány ma délelőtt a Rákóczi-utcán rosszul lett s a mentők beszállították a köz-kórházba. — Ugvancsak a nap folyamán esett össze a Hatvan-utcán Japai Jánosné 69 éves öregasszony is, akit szintén a mentők részítették első segélyben.

— **Leesett a létráról.** Várkerti Béla 18 éves fiúereség a boltban foglalatokodott s eközben felmászott egy létrára. Egyszer sulyát vesztette, leesett s egy oldalbordája betört. A kórházban ápolják.

— **A mi álláspontunk.** A bennünket érintő dolgokról igen ritkán szoktunk írni, magunkkal, a magunk dolgaival nem igen szoktunk foglalkozni, mert ennek a lapnak minden sorát a nagyközönség dolgai számára tartjuk fenn. Hogy most mégis ennek ellenkezőjét cselekedjünk és a magunk részére néhány sornyi helyet kérünk a mi közönségünk felé, amely, úgy érezzük és hisszük, eddig nem is vetheti szemünkre, hogy ezt cselekedtük, ennek oka a következő: Az egyik helyi lapban *Több munkás* aláírással, amely aláírás mögött különben mást sejtünk, nekünk adresszált sorok jelentek meg. Nem kívánunk e hozzánk intézett sorokra válaszolni, bár azt is tehetnénk. Csak azt akarjuk megjegyezni, hogy mindenkinek szólás és cselekvési szabadságát tiszteljük s így jogérzésünkön kívül, jóízűsünk is tiltja, hogy a „*Több munkás*” urakkal feleseljünk. Terrorizálni, vagy más olyan eszközzel élni, amely a közéleti tisztesség szempontjából megróvandó és elítélhető élni ezen az oldalon nem szokás. Kijelenteni kívánjuk azonban, hogy politikai álláspontunk mellett is az *egész munkásságnak* törekvéseit mindig meg tudtuk érteni, azl soha nem gáncoltuk s a szociáldemokrata párt más irányu politikáját soha sem szoktuk, ma sem tesszük, ellenséggént kezelni, mert a megróvódásból fakadt törekvéseket, a melyek végre is az általános boldogulás célja felé igyekeznek, tiszteljük. Utunk lehet más, de a más uton haladókat megrohanni nem szoktuk. A munkásság törekvéseit, a melyekkel ők más uton haladnak, szintén tiszteljük, a munkássággal eddig a legnagyobb egyetértésben éltünk és voltunk s ott, ahol az álláspontunkkal, föl fogásunkkal s meggyőződésünkkel egyezik törekvéseiket teljes erővel elő is segítjük s velük harcolunk, de amint nem terrorizálunk, nem is engedjük magunkat terrorizálni és tiltakozunk minden olyan „*Több munkás*” című ur közbelépése ellen, akinek célja világosan nem egyéb, mint úszköt hajítani közénk és a munkásság közé.

— **Egy leány tragédiája.** Szegedről jelentik: Kovács Abel nyugalmazott pályafelügyelőnek Anna nevű gyönyörű szép leánya régóta régóta szerelmes volt egy ottani fiatalemberbe. A napokban a fiatalember megkérte a leány kezét, szülei azonban elutasító választ adtak s egyuttal megtiltották a leánynak, hogy a fiatalemberrel még egyszer is beszéljen. Tegnap aztán a fiatalember eltiint Szegedről. A leány, mikor értesült szerelmesének eltűnéséről, annyira megrendítette ez a csapás, hogy megőrült. A szép fiatal leányt kórházba szállították.

— **Jószágsszámlálás.** A Hortobágyon Medgyaszay Miklós tanácsnok, Zöld József jegyző és a számvevőség kiküldötteinek jelenlétében most volt három napon át a jószágsszámlálás, amelynek alkalmával minden rendben találtak. A számlálás eredményét most állítja össze a számvevőség.

— **Megölte a pletyka.** Máramaroszigetről táviratozzák: Técsőn a Tiszába ölte magát özv. Erdő Imréné 18 éves Irma leánya. Elhatározása előtt a leány levelet irt, melyben özvegy édes anyjától elbucszott majd kijelenti, hogy olyan pletykába keverték, a mit nem élhet tul. Levele végén átkot mond egy V. Lajosné nevű asszonyra, mint aki nem átalotta őt női becsületében megrágmalmazni, a pletyka számára adni, holott rágalmaiból egy szó sem igaz. Técső közönsége nagy részvétellel van a fiatal leány tragikus sorsa iránt.

— **Az ügétőversenyekre** előjegyzett pályajegyek kiválthatók Molnár Ferenc női divat üzletében (Városház épület.)

Gyapju szövetek legújabb kivitelben
Gyapju szövetek legnagyobb választékban
Gyapju szövetek legolcsóbban

Szigoru szabott
árak mellett
szerezhetjük be

WEISZ ADOLF
posztókereshedőnél, Debreczen, Rössuth-u 1.
(Első takarékpénztár palotájában.)

— **Az elhanyagolt asszony.** Aradról táv-iratozzák: Till Ignác aradi államvasuti főkalauz huszonhét éves felesége szerelmi viszonyt folytatott a náluk lakó Szecsődy Imre tizenhét éves mechanikussal. Ma hajnalban a férj szolgálatból tért haza az Ormay Norbert-utcában levő lakásukra, de a lakásajtót zárva találta. Bekopogtatott, mire felesége belülről kiszólt:

— Te vagy az fiam?

— Én vagyok, — válaszolt a férj — nyisd ki az ajtót!

A következő pillanatban belülről két revolverlövés hallatszott. A megrémült férj betörte az ajtót és berohant felesége szobájába. Rettenetes látványt táruult itt eléje. A földön nagy vércsában, átlótt halántékkal feküdt felesége. Már halott volt. Mellette a diványon egy haldokló fiatalember: Szecsődy Imre. Balhalántéka volt átlóve. Az asztalon egy levél, melyet az asszony irt urához. Szemrehányást tesz neki, hogy elhanyagolta és ezért kénytelen volt a fiatalembernél vigasztalást keresni. A levélből kitűnik, hogy először az asszony a férjire lőtt, azután önmagát ölte meg. Az előhívott orvos is ugyanezt konstata. Szecsődyt a vármegyei közpórházba vitték, ahol mind-egyeddig nem tért magához. Az orvosok menthetetlennek mondják.

— **A köpenicki kapitány él.** A minap az egész európai sajtót bejárta a hír, hogy egy londoni kórházban meghalt a híres Voigt cipész-mester, a köpenicki kapitány. Most aztán kiderült, hogy csak holt híret költözték, mert — mint egy berlini távirat jelenti — friss egészségben él a tüingiai Lauscha városkában. A mult napokban üdülő-uton volt s tegnap valaki ráismert a vasúti kocsiában. Voigt tudta, hogy holth irét költözték. Akik ismerik, azt mondják, hogy ő maga teriesztette el ezt a hírt, hogy ismét fölkelte az érdeklődést. Voigt, a „Berliner Tageblatt“-nak levelet irt, amelyben megköszöni a róla közzölt szép nekrológot. Azt mondja, hogy a vasuton egy hölgy mutatta meg neki a „Tageblatt“ cikkét, amelyért őszinte köszönetét fejezi ki s aztán így folytatja:

— Ha majd egyszer igazán meghalok, nagyon fogok örülni, ha ilyen szépen irnak rólam.

— **Egy jól szervezett női zenekar** látszik esténként a Magyar Király kávéházban Bumann (Bíró) Irén gordonka művésznő közreműködésével Miskolczi Sándor karmester vezetésével.

— **Nagy látványosság.** A debreceni fűszerkereskedők június 15-től kezdve június 24-ig bezárólag egy, kizárólagosan a Luna kénes alkalikus ásványvíz termékeiből rendezett kirakatversenyen vesznek részt. A verseny díjait a forráskezelőség egy 100 koronás készpénz első, egy 50 koronás készpénz második, egy 50 koronás készpénz külön és három 10—10 láda Luna-víz harmadik díjban állapította meg. A külön díjat a nagyközönség ítéli meg, a Luna kénes forrás főraktára Szatmárnémeti, Rákóczi-u. 26. sz. alá intézendő szavazatokkal. — a többi szabályszerűen összehívott jury.

— **Batis pongvolák** 15 korona. Batis blousok 6 korona Halmágyinál.

— **Ócska tankönyvekért** legtöbbet fizet Aczél antiquáriuma.

— **A Nemzeti kávéházban** naponta még itt nem létezett Tiroli zenekar ének- és bőhózatokkal összekötve működik. Beléptidij nincs. Ételek és italokról gondoskodik Rosner A. kávé.

— **Nyaralásra,** üdülésre két gyermeket kitűnő levegőii szépségű községben, elfogadok. Bővebb, szóbeli felvilágosítás nyerhető a kiadóhivatalban, vagy írásilag Pitonyák János tanítónál Merényben (Szepesmegye).

— **Felöltők, Modellek** — idény előrehaladottsága miatt leszállított árban árusítatnak Halmágyi főüzletében,

Sunlight Szappan

Közvetlen a testünkön hordott fehérnemű mosásához használjunk csak feltétlenül tisztá szappant, amilyen egyedül a

Sunlightszappan.

Hatásában utólrérhetetlen, kiadósága révén pedig a legolcsóbb.

Kettős darab 30 fillér
Nyolcszögletű darab 16 fillér. 254

Az öregem

is mindig azt mondta, hogy szeplők eldzésére, valamint finom, puha bőr és fehér teint elérésére és megóvására nincs jobb szappan, mint a világhírű „Steckenpferd“ illómatol-szappan. Védjegye „Steckenpferd“, készíti Bergmann & Co. czég Tetschen a/E. — Kapható minden gyógyszerár-, drogéria-, illatszertár s minden e szakmába vágó üzletben. Darabja 80 fillér és mindenütt kapható.

Kitüntette a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításokon arany éremmel és oklevéllel.

Vannak fájdalmak? Rheuma, csusz, köszvény szaggatása? Ezen fájdalmak ellen legbiztosabb házi szer a híres

Király-Balzsam!

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idültébb eseteknél is már egyszeri bedörzsölésnél is fájdalmakat teljesen megszünteti.

Fog- és fejfájást 5 percz alatt megszüntet. Egy nagy üveg ára 2 korona teljes használati utasítással. Kapható a feltaláló és készítő

GRÓSZ NAGY FERENCZ
gyógyszertárában Kossuth-utca 8. színház mellett

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	885.25
Osztrák hitel	639.00
4 százalékos koronajáradék	88.65
Allamvasút	730.00
Telegrafbank	459.50
Rimamurányi	763.50
Salgótarjáni	759.00
Közúti vasút	762.00

Irányzat:

Magánleszámitolási kamatláb:

Bécs 4 7/16%, Berlin 4/10% London 2 13/16%

Budapesti gabonátőzsde.

Svaz E. (Strasser és König) dobr. bizományos távirati jelentése	
Buza októberre	11.84
- áprilira	—
- májusra	—
Rozs októberre	9.44
Zab októberre	9.19
Tengeri májusra	7.32
Tengeri 1912. év júl. augusztusra	8.78
Tengeri okt.	8.84

Készára 5 magasabb.

Ülések a kamaránál. A kamara közös bizottsága Debrecen Lajos elnöklésével tegnapi gyűlést tartott, amelyen a június 20-án tartandó közgyűlés tárgyait vitatta meg a kamara iparos és kereskedő osztályaihoz delegált állandó közös bizottság. Kiemelkedőnek ez ügyek közül a különféle vasúti és postai forgalmi kívánalmak, továbbá a kamara nagyszámu ösztöndíjai kiadómozgása. Beható vita tárgya volt a polgári iskolák ipari és kereskedelmi irányu reformja, továbbá törvényhatóságok és községek szabályrendeletei tárgyában kért vélemények.

A Debreceni Gazdasági Egyesület Rickl Antal elnöklésével tartott közgyűlésén elfogadták Rácz Lajos titkár terjedelmes jelen-

tését a mult évi működésről. Jóváhagyták a számadásokat s végül a megüresedett választmányi helyekre Csanak Jenőt, Vadász Emilt és Polgári Istvánt választották meg. A közgyűlés után nagy érdeklődést keltett Király József értekezése a Hortobágy feletti leveletési jogról. A hortobágyi lódiázást június 23-án tartják meg.

Nem lesz az idén vagonhiány. Fővárosi tudósítónk jelenti: Ma délben értekezlet volt a Máv. igazgatóságánál a gabonaidény előkészületeinek megbeszélése végett. Marx János elnökgazgató az érdekeltek előtt kijelentette, hogy az idén 3796 kocsival több lesz forgalomban mint tavaly és így aligha lesz vagonhiány. A mozdonyok számát 221-gyel szaporították. Fedett raktár is több van. — Azonban a forgalom példátlan arányokban emelkedik és így vnehezségek nélkül nem lehet a forgalmat lebonyolítani.

Kereskedelmi kamarák nemzetközi kongresszusa. Megirtuk már, hogy a kereskedelmi kamarák nemzetközi kongresszusának állandó bizottsága június 28-án Brüsszelben ülést tart, melyen az 1912. szeptember 24-től 28-ig Bosztonban tartandó ötödik nemzetközi kongresszus amerikai programbizottsága fogja jelentését előterjeszteni. A programmba a többi között a következő kérdések megvitatása van felvéve: 1. Állandó nemzetközi bíróság felállítása. 2. A csekkjog egységesítése. 3. A nemzetközi posta reformja. 4. Egy nemzetközi kereskedelem-statisztikai iroda felállítása. 5. Nemzetközi hajózási egyesület programjának előkészítése. 6. A kiállításai intézmény nemzetközi szabályozása. 7. Nemzetközi megegyezés a jegy kibocsátási bankok között. 8. Kiküszöbölése azoknak a rendszabályoknak, melyek bizonyos kereskedők részére vallásuk miatt hátrányosak. 9. A mezőgazdasági statisztika egységesítése. 10. Nemzetközi megegyezés arra nézve, vajon a háioknak háboru esetén a tengeren való lefoglalása fölötti döntés a hajótulajdonos lakóhelyének törvényei szerint, vagy annak az államnak törvényei szerint történjék, melynek kötelekébe a hajótulajdonos tartozik. 11. Nemzetközi konferencia a megélhetés költségeinek kérdése tárgyában. A bosztoni kongresszus iránt, amelyen a debreceni kamara kiküldöttei is részt vesznek, magyarországi kereskedelmi körökben is igen élénk az érdeklődés.

Aratómunkások szerződötése. A földművelésügyi minisztérium munkásügyi osztályában még mindig nagyobb számban vannak oly munkások bejelentve, akik aratásra ezideig nem szerződtek el. Azoknak, akik a munkások szerződötéséről felvilágosítást óhajtanak, a munkásügyi osztály telefonon, távirati, vagy levélbeli megkeresésre mindenkor megadja a tájékoztatást. Telefonszám 45—81., mellékszám 25.

A bosnyák dohány-kivitel fellendítése. Régóta ismeretes a boszniai dohány jó minősége, de a kivitele azonban mindaddig elenyésző volt. A közös pénzügyminisztériumban a kivitel fellendítése érdekében most az a terv merült fel, hogy mekönyvitik Magyarországon a boszniai dohányvártmányok árusítását. Jelenleg magas dohányvédéki adót szednek a boszniai és hercegovinai dohányvártmányok után a monarchiában.

Csöd. A nagyváradi törvényszék most csödöt nyitott Hirschmann Márton volt biharnagybajomi kereskedő, jelenleg kereskedelmi utazó debreceni lakos ellen. Csödbiztosul dr. Urszinyi József törvényszéki bíró, tömeggondnokul dr. Bölöny Andor helyettesül, helyettesül dr. Feldmann Armin nagyváradi ügyvédek neveztettek ki.

Fizetésképtelenségek. A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetésképtelenségeket jelenti: Emánuel János Lugos, Steiner Róza Kaposvár, Haidinyak Mihály Budapest X. ker., Jászberényi-ut 8., Schwartz Jakab és fia Somorja, Guth Alois Vágúhely.

Apró hirdetések.

Betöltendő.

Könyvelésben jártas jó és helyes írású kisasszonyt azonnali belépésre keresek. Reiter (Zenede-épület.)

Ügyes, csinos varró leányok felvétetnek Halmágyinál.

Bármiféle cím, körlevél, avagy boríték címzését elvállalok és azt gyorsan elkészítem. Jóírású fiatal ember. Cím a kiadóba.

Adás-vétel.

Gróf Andrassy, Tesseni, H.-Böszörményi szövetekezeti és Hungária tea vajak uradalmi irosvai, gyenge turó mindennap friss kapható Deutsch Lajos főüzletében Piac-utca 38. és fiók üzletében Piac-utca 72. sz.

Mindenki szeret olcsón vásárolni a Kézimunka Czipő Áruház a legjobb és legolcsóbb áruval ellátva. Bevezetve férfi és női fehér nemű és divatcikkek. Egyszeri vásárlás mindenkit meggyőz. Szíves pártfogást kér **Klein Izsó**, Csapó-u. 18.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiú öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel **Kaiser Salamon**. Telefon 685.

Önt is érdekli! Női és férfi kabátok óriási raktár végett heti vagy havi részletfizetésre is gyári árban kaphatók. Vászon, kanavász, szövetek soha nem létezett olcsó árakban. **Kohn Hermann** utóda **Zempliner Arthur**, Hatvan-u. 17.

Különféle.

Magyar-szász gyermekesere. Stephanic Fritsch, született Czekelius lakik Nagyszébenben, Berg-utca 6. szám alatt, saját legalább egy hold területű gyümölcsös kertjében épült házában. Háza a város legszebb helyén van, kertjéből sétával alkalmas szép rétre jutni. A kert végén saját fürdő kabainj van, közel nyilvános nap- és szabad vízfürdő. A család egyike a legelőkelőbb szász családoknak és semmi kívánni valót nem hagy fenn. Nyárára 21 éves leányát adná cserébe, előszeretettel vidéki földbirtokos családhoz. Utthon még 17 éves leánya és 11 éves fia marad. Bővebbet dr. Medgyesi járásbírónál, Debreczen, Bethlen-u. 17.

Munkáslányok

felvétetnek

a Dobozyárban

Fürdő-utca 4. sz. (Margitfürdőtelep.)

A legjobb és legtartósabb saját gyártmányú

Lodenszövetek

Sport- és viharköpenyek

Köpenyek

kaphatók az Első Különleges Tiroli Loden- és Viharköpeny-Kiviteli ház **Innerebner Antal**, Innsbruck 8 oszt. Kapható ezenkívül minden jobb uridivatüzletben, ahol nem, szállítás közvetlenül utánvétellel.

Kohn S. Sándor

Hatvan-utca 41.

szobafestő, mázó és tapétázó.

Elvállal e szakmába vágó minden munkát a legmodernebb kivitelben és legszolidabb árak mellett. Vidékre mintákra is készséggel szolgálok.

Már a levegőt is meghódították

Fáy valódi szódai ásványpasztillái, amelyek 25 esztendő óta oly fényesen beváltak a légszűrés ellen. Révész bankigazgató, a ki repülőgépen föl szállt, magával vitt egy dobozzal és azt mondta, hogy csak ennek köszönheti, hogy az éles levegőben meg nem hűlt. Fáy valódi szódaije sohasem hagyja cserben az embert, akár előre, akár utólagosan használják. Egy doboz ára csak 1 korona 25 fillér. Utánzatokat utasítson vissza.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Ruhavásznak, Zephirek, Grenadinok, Batistok, Eponge :-: kelmék, Napernyők :-:

Óriási választékban!

Az Első Takarékpénztár

átköltözködése folytán megürült **Kossuth-u. 3. sz. alatti első emeleti helyiségek**

üzletnek vagy irodának **kiadó.**

Bérekocsisok

és fuvarosoknak különösen alkalmas közvetlen a Hungária-malom mellett a Poroszlay telepen **egy jól bakerített lakóház, istálló és kocsiszín**

azonnal kiadó.

Minden oldalról könnyen megközelíthető, villanyos megállóhoz közel, **baromfi tenyésztésre is kiválóan alkalmas.**

Értekezhetni lehet **Fleischer István Deák Ferencz-u. 19. sz. alatt**

Uj üzlet!

Uj üzlet!

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozzuk, hogy **Miklós-utca 1. sz. alatt** új fióküzetet nyitottunk.

Midőn ezt szives tudomására hozzuk, biztosítjuk, hogy megbízásainkat mindig pontosan és kifogástalanul hozzuk kivitelbe.

Nagybecsű pártfogását kérve, vagyunk kiváló tisztelettel

HRABECZY Első Debreczeni Gőzmosó, Vegytisztító és Ruhafestő Részvénytársaság. :-: :-:

Főüzlet és gyár:

Fióküzetek:

Fellevő telep:

Széchenyi-utca 42. sz. Telefon 323.

Csapó-u. 30. — Telefon 668.
Hatvan-u. 11. — Telefon 578.
Miklós-u. 1. — Telefon 11-48.

Piacz-u. 22. Glück Ede dívatáruháza. — Telefon 602.

Zwiback udvari szállító blous-különlegességei

Debreczenben

csakis Halmágyi-nál

Főüzlet:

szerezhetők be.

Fióküzet:

Piacz-utca 47. sz.

Piacz-utca 32. sz.

Telefon 632. sz.

Valódi brünni szövetek

az 1912. évi tavaszi és nyári idényre.

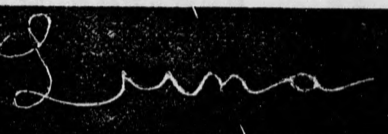
Egy szelvény 1 szelvény 7 kor.
3.10 m. hosszú 1 szelvény 10 kor.
teljes férfiruhához 1 szelvény 15 kor.
(kabát, nadrág és mellény) 1 szelvény 17 kor.
elegendő, csak 1 szelvény 20 kor.

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— Kért, szintúgy felöltőszövetet, turisztalónt, szelvénykamgarnt stb. gyári árakon küld mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánnevű évez, ha szövetszükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék. Mintahú, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árúban.

A kézi és szénsavas ásványvizek királya.
Kapható: A fűszerkereskedelmi részv. társ.-nál Debreczenben.

Elegáns kosztümök

utczai és alkalmi toalett

a Piltzer-szalomban

Széchenyi-u. 11. sz. alatt

készülnek

Uj üzlet! Megnyílt! Uj üzlet!

Bluz-, Alj- és Pongyola-Áruház

Csapó-u. 18. volt gyógyszerár helyén.

Saját varroda az üzletben.

Rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek. Gyászruhák 5 óra alatt készítettetnek. (Mosó pongyola 5 kor.)

Nagy látványosság!

A debreceni fűszerkereskedők

a mai naptól kezdve, június 24-ig bezárólag
egy kizárólagosan

a LUNA kénes alkalikus ásványviz-termékeiből
rendezett

KIRAKAT-VERSENYEN

vesznek részt.

A verseny díjait a forráskezelőség egy 100 K-ás készpénz első, egy 50 K-ás készpénz második, egy 50 K-ás készpénz külön és három 10-10 láda LUNA-viz harmadik díjban állapította meg.

A külön díjat a nagyközönség ítéli meg, a Luna kénes forrás főraktára Szatmárnémeti, Rákóczi-u. 26. sz. alá intézendő szavazatokkal, a többi szabályszerűen összehívott jury.